

Sázka na jistotu

Jedeme zhruba hodinu. Michaela bez přestání mele o ponících, o škole a svých kamarádkách. Vidím, že je nervózní.

Já myslím na závod, který mě čeká. Motám se kolem strejdy Billa dost dlouho, abych věděla, že ať už má v plánu cokoliv, vždycky je to tak trochu na levačku. Říká tomu „ovládat systém“.

Otočím se k němu. „Pověz nám o těch dostizích, strejdo Bille.“

Potáhne z doutníku a vypustí oblak kouře. Michaela se začne dusit a vystrčí hlavu z okénka.

„Především je to sranda,“ odpoví. „Taky se trochu sází, aby si to užili i dospělí.“

Co se týče mého strejdy, dám vám jednu radu. Když se od něho chcete dozvědět pravdu, pozorně ho poslouchejte a potom jeho slova obraťte naruby. Nebo je přeskládejte zepředu

dozadu. Nebo zezadu dopředu. Zkrátka je překruťte, jak to nejvíc lze, jenom nevěřte tomu, co vám říká.

Podle mě jsou tyhle dostihy poníků především o sázení. S trochou vedlejší zábavy pro děti.

Kodrcáme po dlouhé hrbolaté cestě k zavřené bráně, před níž stojí dva chlápkové ve vojenských bundách a tmavých brýlích. Jejich postoj nepůsobí zrovna vstřícně. Když se přiblížíme, mrknou do auta, aby se přesvědčili, kdo se sem žene, a pospíchají otevřít bránu.

Spatříme před sebou velkou neohraničenou plochu.

„Kde to jsme?“ ptá se Michaela. Zní to ustrašeně.

„Tohle byl kdysi stadion, teď je to jenom zpustlej kus země, kde se odehrávají všemožný vylomeniny. Technoparty. Závody chrtů. Rvačky.“

„Rvačky?“ Podívám se, jestli žertuje. Kdepak, nežertuje. „Co na to policie?“

Spiklenecky se na mě zazubí. „Těm to z nějakýho důvodu nevadí. Tohle je takový území nikoho, kde neplatěj žádný zákony.“

„Aha, chápu.“ Sice ničemu nerozumím, ale v případě strejdy Billa je lepší se moc nevyptávat.

O několik stovek metrů dál se táhne stará silnice, kde parkují koňské přepravníky, přívěsy a dodávky. Vypadá to tu úplně jinak než na dostizích, na kterých jsme byly s Michaelou minule. Žádné stany, žádný padok vytvořený z balíků sena, žádné rodinné

pikniky. Žádný reproduktor, z něž by nás vítal hlas pořadatele, nikde pyšní rodiče, vedoucí mrňavé poníky se zapletenou hřívou.

Kolem plochy vidím kůly a bílou pásku. Dostihová dráha.

„Vypadá to kapku divně,“ zamumlá Michaela.

„Vypadá,“ přikývnu a potutelně se usmívám.

Připadám si, jako bych přijela domů.

Jdu se podívat na koně. Marius, světlý ryzák arabského původu, se chvěje vzrušením, zatímco Dusty, tmavý hnědák s rousy na nohách a velkým zadkem (můj nejoblíbenější poník na světě), nevykazuje žádné známky toho, že by se po cestě probudil.

Můžete hádat, kterého jezdím.

„Pojďte si projít dráhu, žokejové!“ volá na nás strejda.

Míří k bílé pásce. Kráčíme po vyznačené dráze a on Michaele ukazuje, kde je nejlepší půda. Nabádá ji, že tenhle kurz je delší, než je zvyklá, a tak musí s nástupem do finiše počkat. Marius dokáže pekelně zrychlit, soupeře v cílové rovince hravě porazí, ale když se dostane moc brzo do vedení, začne se nudit.

Poslouchám. Někdy se hodí, když si vás nikdo nevšímá.

Před tím naším se běží tři další dostihy. Michaela zůstane s Mariem v přepravníku. Já pozorně sleduju větší poníky. Většina jezdců jde do finiše moc brzo. Zapomínají, že přes týden přšelo. Tam, kde se dráha zužuje, je už hodně rozblácená. S každým

dalším závodem poslední zatáčka stále víc připomíná zorané pole.

U zaparkovaných aut peníze mění majitele a taky se tam celkem hodně popíjí. Tohle rozhodně není žádná hra, to je vidět. Všichni berou dostihy vážně.

Což se mi líbí.

Když vyvedeme Maria z přepravníku a sedláme ho, přilou-
dají se k nám dva sázkaři a prohlížejí si ho.

„Ve kterým jde dostihu, kámo?“ zavolá někdo na Billa.

„Čtvrtým.“

„Tenhle poník je sázka na jistotu, co?“

Strejda Bill utahuje podbřišník a sázkařů si nevšímá.

„Jaký poník, tati?“ vyzvídá Michaela.

„Co se takhle vsadit o pětadvacet babek,“ navrhone muž, který nás sleduje. „Co vy na to, pane?“ zavolá mnohem hlasitěji na strejdu Billa. „Ten kůň za pokus přece stojí, ne?“

„Šetři si prachy, kamaráde,“ odpoví strejda Bill. „Nemá šanci.“

Muži ztratí zájem a odejdou.

„Možná vyhraje,“ zamumlá Michaela. „To nikdy nevíš.“

„Možná?“ směje se strejda. „Spíš určitě.“

„Tak proč jsi povídal, že nemá šanci?“

Strejda Bill se potutelně zaculí a mně najednou dojde, co má za lubem.

„Čím méně lidí si na tebe vsadí, tím vyšší kurz máš u bookmakerů,“ poznamenám. „Takže když zvítězíš, každý, kdo si na tebe vsadil, vyhraje víc peněz.“

„Což nikdy neuškodí.“ Strejda Bill vyhodí Michaelu do sedla a ta zasune nohy do třmenů. Marius se tváří trochu nadřazeně. Jezdkyně i jeho kůň vypadají nádherně.

„Kapánek ho oklusej, zlato,“ radí strejda Bill Michaelu, „ať se zahřeje.“ Sleduje, jak odjíždí, a pak se obrátí ke mně. „Ty toho nějak moc víš, holka,“ zadrmolí.

S úsměvem si jdu pro Dustyho. Už se stačil vzpamatovat a přinejmenším jeví zájem o svoje okolí. Strejda Bill mu navlékne na hlavu uzdečku a já ho osedlám. Po celou dobu na něho mluvím.

Tohle je náš den, chlapče. Ty jsi ten, o kterém si každý myslí, že nevyhraje. Ale my pro ně máme malé překvapení, že?

Dusty se ke mně lísá. Nezasvěcený by řekl, že loudí cukr, ale já vím, že poslouchá každé moje slovo.

Strejda Bill ho chytí za otěže a přidrží mu hlavu. Já mu vyčešu slámu z hustého ocasu a pak přejeďu dlaní po boku za sedlem. Dusty je napůl Connemarský pony, napůl plnokrevník. Ale je rychlejší, než se zdá.

„Skutečná krása se skrývá uvnitř,“ opakuje s oblibou Ted.

Vyhoupnu se Dustymu na hřbet a zasunu nohy do třmenů.

Krása není všechno, že jo, chlapče?

Strejda Bill vrtí hlavou. „Ty a ten pony – jste stejně hloupí, jak vypadáte.“

Nevšímej si ho, Dusty. Nezná tě tak dobře jako já.

„Poslouchej, dítě.“ Strejda Bill mluví tiše a věčně. Kontroluje, jestli mám dost utažený podbřišník. „Nebudeš se Michaele motat pod nohy, jasný? Jestli se rozhodne vzít to vnitřní stopou, pustíš ji. Nepleť se jí do cesty. Prostě jí uхни. Rozumíš? Dnes je Mariův den.“

„Ty chceš, abych prohrála?“

„Chci, aby Michaela vyhrála.“ Věnuje mi jedno ze svých typických mrknutí.

Cítím, jak se ve mně probouzí důvěrně známý vztek. Jako bych byla plná benzínu a někdo škrtl zápalkou.

„Rozumíš?“ opakuje strejda Bill tónem, který nepřipouští další diskuzi.

Zatnu zuby a přinutím se přikývnout. Pevně svírám otěže v rukou.

Když jsem byla malá, říkali tomu rudá mlha. „Jakmile padne na Jay rudá mlha, dávejte si na ni bacha,“ říkávala máma. „Je z ní úplně jiný člověk.“ Ale když mě popadne vztek, mlze se vůbec nepodobá. Spíš požáru hnanému větrem, který požírá vysoký les. Je nebezpečný a nedá se zastavit.

Seděla jsem na Dustym a v hlavě slyšela hlasy, které mě pronásledují po celý život doma i ve škole. *Bud' hodná holka. Musíš*

vědět, kde je tvoje místo. Drž se stranou. Netrap se tím, Jay. Ignoruj ji. Je to nula.

Cválala jsem s Dustym na start a rudý oheň dál řádl uvnitř mě. Chodili jsme v kruhu. Zhluboka jsem dýchala a pak jsem si s mrazivým klidem sundala ochranné brýle. Běží nás osm – pět kluků, oplácaná vystrašená holka, kterou znám z dostihů pro děti, Michaela a já.

Říkáte, že dneska není náš den? Už je!

Jak tak kroužíme na startu, všímám si, že většina poníků jsou paličaté chlupaté herky, něco jako Dusty. Marius vedle nich vypadá jako filmová hvězda, která omylem zabloudila na zdejší úřad práce.

Ale mám z Dustyho dobrý pocit. Je náladový a nepatří k nejrychlejším, ale jedno o něm vím – rád při dostihu strká nos před ostatní. Možná na to nevypadá, ale při běhu by vypustil duši. Najednou pode mnou obživne, jako by se na něho nějak přenesl požár, který zuří v mém nitru.

Využij hněvu ve svůj prospěch. Tohle mi říkávala máma, Dusty.

Prstem mu nakreslím na plec srdíčko.

Všem jim vypálíme rybník.

Řadíme se vedle chlapa s červeným praporkem. Michaela dostala příkazem držet se dál od malérů, proto staví Maria na vnější okraj dráhy. Já a Dusty stojíme uvnitř oválu, těsně u pásy. Nikdo si nás nevšímá.

Startér mávne praporkem. „Jedeme!“

Běž, chlapče!

Rýpnu Dustyho do žeber. S pobídkou se vypořádá, jak nejlíp umí, ale po několika krocích zíráme ostatním na ocas. Kluci se strkají o pozice, ale tu nejvýhodnější vnitřní stopu si zabrala holka. Všimám si, že Marius s Michaelou hladce cválají vpravo kousek od ostatních, jako by si sami vyrazili na projížďku a užívali si to. Já tlačím Dustyho dopředu, jako bych drhla podlahu, jen abych neztratila kontakt se skupinou.

Nikam se nežeň! Však oni zpomalí. Jen je nech, ať se honí.

Dusty nemůže vyhrát. Jak by taky mohl? Jeho soupeři jsou mladší a rychlejší. Leda že...

Přepínají síly a upalují moc rychle. Kluci vyjíždějí koně jako ve finiši, přestože teprve minuli sloupek značící polovinu dostihu. Poník té holky na vnitřní dráze už také ztrácí. Zato Marius stále cválá pravidelně jako hodinky a nastolené tempo mu vyhovuje.

Blížíme se k poslední zatáčce. Jsem tři koňské délky za polem jezdců, které je pevně sevřené. Koně začíná zmáhat únava, stejně jako některé jezdce. Odsouvají se od vnitřní pásky do prostřed dráhy, kde je povrch rozšlapaný, a proto těžší. Nastává náš okamžik.

Ne, tady ne, chlapče! Tudy jdeme.

Řádí ve mně vnitřní požár. Díky němu jsem silnější a mnohem soustředěnější, což by do mě nejspíš nikdo neřekl. Navedu

Dustyho tak blízko k pásce, až se mi sloupky otírají o levé chodidlo. Bolest necítím. Našli jsme si úzký proužek dráhy, který ještě nestačila rozdupat koňská kopyta.

Náš dostih právě začíná. Jdeme na to, chlapče!

Dusty jako by vycítil, že ostatním poníkům dochází uprostřed rozblácené dráhy dech. Sotva pod sebou ucítí pevnější půdu, protáhne krok a skloní hlavu, jako když lovecký pes naráží na stopu.

Běž!

Vykřiknu, sevřu otěže a najednou letíme.

Řítíme se do cílové rovinky a naši soupeři kvapně berou koně zpět k vnitřní pásce – a vzápětí zjišťují, že civí na široký zadek starého poníka jménem Dusty. Před zatáčkou jsme byli poslední, teď jsme první. Jako mávnutím podivného kouzelného proutku.

Utíkej! Jen tak dál, chlapče!

Dustymu docházejí síly, ale vždycky byl bojovník. Dvě stě metrů do cíle. Sto padesát. Víím, co mám čekat, a jsem na to připravená. Slyším za sebou dusot kopyt a koutkem oka zachytím jasně ryšavou skvrnu. Rychle nás dohání.

Když se Marius dostane na úroveň mého pravého kolena, probudí se ve mně instinkt. Mávnu paží a zařvu: „Jóóóó!“ jako žokej vyjíždějící koně ve finiši.

Marius možná vypadá dobře, ale není to žádný hrdina. Lekne se mého válečného pokřiku a mávání. Vypadne z rytmu a popla-

šeně našpicuje uši. Michaela se ho pokouší znovu nastartovat, ale na to už je pozdě. Mineme cílový sloupek o půl délky dřív.

Dokázali jsme to, Dusty!

Zastavím a poplácám koně po krku. Michaela procválá kolem mě, brýle jí visí na krku.

„Cos to udělala?“ oboří se na mě. „Vyděsila jsi Maria a připravilas nás o výhru.“

Zavrtím hlavou a pokrčím rameny, jako bych netušila, o čem mluví.

Ale dobře to vím. Oheň v mém nitru rychle hasne, až z něj nezbude nic než příjemně hřejivá zář vítězství. V srdci vím, že jsem se nezachovala zrovna fér – možná jsem na chvílku byla úplně mimo –, ale v pravidlech není nic o tom, že by jezdec nesměl křičet a mávat paží.

Klušu kolem diváků a slyším, jak si mezi sebou mumlají. Zdá se, že na mě a na Dustyho si nikdo nevsadil. Začínám si uvědomovat, že mě bolí levé chodidlo od toho, jak jsem jím narážela do dřevěných sloupků kolem dráhy.

Náhle se přede mnou zjeví strejda Bill, jako by ho někdo přičaroval. Obličej a krk mu planou tmavou, nebezpečnou červení. Popadne otěže tak prudce, až Dusty poplašeně zvedne hlavu.

„Slez!“ zavelí.

Sklouznu ze sedla. Sotva se dotknu země, levé chodidlo mě tak strašně zabolí, že málem upadnu.

„Co jsem ti povídal?“

Zavrtím hlavou a podívám se mu do očí.

„Povídal jsem, aby ses jí nepletla do cesty.“

Přijde k nám statný muž v ovčím kožichu a položí strejdovi ruku na rameno. „Dobrá práce, kamaráde. Tvoje dcera jela jako čert.“

„Dcera? Děláš si srandu?“ utrl se na něho strejda Bill. Jeho hněvivá ostrá slova znějí jako práskání bičem.

Zaskočený muž zvedne ruce v obranném gestu a odkráčí.

„Tak co mi k tomu řekneš?“ Strejda Bill ztiší hlas. „Tys na to zapomněla?“

„Normálně jsem finišovala, to je všechno.“

„Mávala jsi rukou a řvala jako pavián. To je... podvod.“

Opatrně se na něho podívám. Strejdovi vadí, že někdo podvádí? To slyším prvně.

„Vsadil jsem na Michaelu šest ku jedný; zasyčí. „Za ty vyhraný prachy jsem mohl koupit dalšího poníka.“

„Mrzí mě to.“

„Mrzí?“ ucedí přes zaťaté zuby. Hrozivě se ke mně naklání. Obličej má tak blízko u mého, že cítím jeho pot. „Po tom všem, co jsem pro tebe udělal? Za všechny ty prachy, co jsem utratil za poníky? A ty mi řekneš, že tě to *mrzí*? Ty malá...“

Beze slova mu vezmu otěže z rukou a odkulhám s Dustym pryč. Potřebuje se napít. Oheň vyhasl. Upřímně řečeno, začí-

nám si připadat trochu provinile kvůli tomu, co jsem provedla. Nikdy jsem nechtěla Michaelu naštvat.

„Tvrdilas, že rozumíš,“ volá za mnou.

Taky že jo, pomyslí si.

Pochopila jsem, že udělám všechno pro to, abych vyhrála.

Rozumím tomu tak, že když je někdo druhý, tak je jenom ten nejlepší z poražených.

Chápu, že mi nikdo nezabrání ukázat, co umím nejlíp.

Vracíme se domů v černo-zlatém přepravníku. V kabině vládne ticho. Michaela je naštvaná, strejda Bill se dusí vzteky a já jsem trochu vyděšená z toho, co jsem provedla. V teniskách cítím, jak mi natéká levý malíček, ale momentálně není vhodné o tom mluvit.

Když dojedeme do Coddingtonu, vesnice ležící asi kilometr od farmy, Michaela, která sedí mezi mnou a svým otcem, zamumlá něco o tom, že by mi měl dát nějaké peníze z výhry.

Strejda Bill se zlostně uchechtne. „Děláš si srandu?“

„Nechci žádné peníze, strejdo Bille,“ bráním se. „To je v pořádku.“

„Ale tati,“ namítne Michaela. „Za první místo bylo sto liber.“

„Tím, že jsem si na tebe vsadil, jsem přišel o hodně víc.“

Michaela se odvrátí. „Jay to nevěděla.“

Strejda Bill zavrtí hlavou. „Kde se to v tobě bere, holka? Zastáváš se člověka, kterej ti ublížil.“

„Tati, prosím. Kvůli mně.“

Strejda Bill se zachmuří, zatne zuby a civí přímo před sebe. Chvilí ho pozoruju. Najednou je mi smutno z té dálky, která nás dělí. Často jsem si představovala, jaké to asi je být Michaelou a mít otce, který vám pomáhá a rozhoduje za vás. Když jsem byla mladší, dokonce jsem si namlouvala, že je strejda náhrada za mého tátu, po kterém v mém životě zůstala prázdná mezera. Ale nikdy to nefungovalo. Strejda Bill se o to postaral.

Otočím se k Michaela a nahlas pronesu slova, na která myslím po celou cestu domů. „Promiň, Em. Nebyl to jenom finiš, jak jsem tvrdila. Věděla jsem, co dělám. Maria jsem vyplašila schválně.“

Michaela se podívá na svoje ruce a zamračí se. Ví, že jsem jí ublížila.

„Proč jsi to udělala?“ zeptá se tiše.

„Chtěla jsem vyhrát. Je to ve mně. Jako choroba. Musím do všeho jít naplno, i když vím, že mi to nepřinese nic dobrého. Nemůžu si pomoci.“

Strejda Bill se na mě podívá. V očích se mu objeví zvědavost, jako by mě viděl poprvé. „A pak ti někdo řekne, že máš prohrát, a o to víc si přeješ zvítězit. Je to tak?“ ptá se tiše. „Dostaneš vztek a chceš ostatním ukázat. Nedokážeš prohrát, i kdybys chtěla.“

„Ano,“ přikývnu. „Jak to víš?“

Pokrčí rameny. „Jenom hádám,“ zamumlá, když odbočíme na dlouhou příjezdovou cestu ke Coddington Hall. „Vím jenom, žes mě stála balík. Tvoje teta má pravdu. Jsi černá díra na peníze. Všechno, co děláš, nás stojí prachy.“

„Vyhrála jsem, strejdo Bille. Co víc jsem mohla udělat?“

Přepravník zastaví před stájem. „V tomhle životě, panenko,“ odpoví mi, „můžeš vyhrát, a přesto jsi prohrála.“ Zírá na mě a já mu upřený pohled oplácím. „O poníky se nestarej, Michaelo,“ zadrmolí, aniž by ze mě spustil zrak. „Udělá to Jay.“

Vystoupí z auta a odkráčí. Štěrk křupe pod podrážkami jeho bot.

„To není fér, tati,“ volá za ním Michaela. „Má poraněnou nohu.“

„Jenom ji nech,“ ucedí, aniž by se otočil.

Michaela se omluvně ušklíbne a jde za ním.

Opatrně seskočím ze sedadla a syкну bolestí, když se levým chodidlem dotknu země. Malíček mám tak oteklý, že si netroufám zout tenisku dřív, než vyložím poníky, vyhřebelcuji je, nakrmím a napojím je na noc.

Spustím rampu v zadní části přepravníku, potom otevřu malá dvířka vpředu. Dusty, celý od bláta, ale spokojený, napůl spí. Mariovi je stále horko a potí se.

A jsme doma, chlapci. Vystupovat!

Vycouvám s Mariem a odvedu ho do boxu. Potom se vrátím pro Dustyho. Domů se dostanu nejdříve za hodinu, než si budu moct ošetřit nohu. Přesto se usmívám, když Dusty couvá z rampy.

Můj.

První.

Vítěz.